

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem čak. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemanje v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Posredovanje Amerike

FRANCOSKI POSLANIK V WASHINGTONU BO PREDLAGAL MOSKVI POSREDOVANJE ZEDINJENIH DRŽAV ZA MIRNO REŠITEV SPO-
RA MED KITAJSKO IN RUSIJO.

LONDON, 20. julija. Vsa znamenja kažejo, da bo rusko-kitajski konflikt omejen za enkrat samo na popolni prelom obojestranskih medsebojnih odnosov. Nobena od obeh držav ne bo prevzela sama vsodgovornost za izbruh sovražnosti, temveč utemeljita obe državi svoje vojaške operacije s previdnostnimi ukrepi za slučaj napada.

Včeraj se je vršila ves dan živahna izmenjava misli med kabineti raznih evropskih in ameriških držav ter Japonsko. Amerika si je namreč nadela nalogo, da prevzame v konfliktu vlogo posredovalca, da prepereči veliko vojno na Daljnem Vzhodu. Amerika smatra to kot svojo dolžnost tembolj, ker sta tako Rusija kakor Kitajska podpisali Kellogov pakt, ki bo stopil te dni v Zedinjenih državah v veljavo, kar bo slovesno razglašeno. Vojna pa bi bila slab uvod v realizacijo Kellogovega pakta.

Po washingtonskih poročilih je sprejel včeraj državni tajnik Stimson ruskega, kitajskega, francoskega in japonskega poslanika in jim je sporočil željo svoje vlade, da bi se rusko-kitajski konflikt čimprej končal. Obenem je nasvetoval zmernost na obeh

straneh. Državni tajnik je naprosil francoskega poslanika, da naj sporoči svoji vladi željo ameriške vlade, da naj francoski poslanik predloži v Moskvi po naročilu ameriške vlade sovjetski vladi ameriški posredovalni predlog. Zanimivo je, da niti Rusija niti Kitajska ne odklanjata posredovanja. Kitajska celo že vnaprej, ker odločno odklanja sponženje, da se hoče spustiti v vojaško avanturo. Rusija pa ima na drugi strani dovolj vzrokov, da se ne spušča v vojno, ker stane vojna mnogo denarja, ki ga pa sedaj tamkaj ni mogoče dobiti. V ruskih krogih se le boje, da bi se protisovjetske sile sveta razvile na Daljnem Vzhodu pod angleškim vodstvom in da bi doživela ruska politika v Aziji popoln polom. Sicer pa vlada že danes splošno prepričanje, da ne pride do vojne in da bo imelo ameriško posredovanje uspeh.

HARBIN, 20. julija. Položaj v Mandžuriji je neizpremenjen. Obojestranske čete so ob meji popolnoma pripravljene za boj, ne da bi se že pričele sovražnosti, izvzemši manjših sporadov med kitajskimi in ruskimi predstražami in oddelki.

Boj za otroka v Italiji

TEKMA V ABRUCIH MED OBČINA MI ZA ČIM VEČJE ŠTEVILO PORODOV. — MUSSOLINI PREVZEL PROTEKTORAT.

RIM, 20. julija. V zvezi z novo populacijsko politiko fašističnega režima je nastalo v nekaterih pokrajinah za ta vladni načrt izredno ugodno gibanje. Več gorskih občin v Abrucih je namreč naprosilo ministrskega predsednika Mussolinija, da naj prevzame protektorat nad tekmo, v kateri občini bo tekom enega leta več porodov. Mussolini je dejanski prevzel protektorat in je obljubil zmagoviti občini zlat pokal. Plemenita gesta

ministrskega predsednika je izzvala med prebivalstvom velikansko navdušenje. Bati se je le, da tekma, ki je namenjena uresničenju tako patrijotičnega cilja, ne bi morda prekoračila dopustne meje in posegla celo po protizakonitih dejanjih. K tej plemeniti tekmi nameravajo pritegniti zlasti rodbinske očete starejših letnikov. Da se na ta način vsemu svetu dokaže plodovitost in zdravje italijanskega naroda.

Angora v plamenih

Težke človeške žrtve. — Na stotine hiš zgorelo. — Ogromna škoda.

ANGORA, 20. julija. Včeraj popoldne je nastal v turški prestolici strašen požar. Iz dosedaj še nepojasnjenih vzrokov je pričelo v starem turškem predmestju na več krajih naenkrat gorjeti in se je ogenj v sedanji silni vročini razširil z bliskovito naglico. Alarmirani so bili gasilci daleč naokrog, reševalna akcija pa

se je pričela pod osebnim vodstvom državnega predsednika. Mustafa Kemal paše. Ogenj pa je zavzel med tem že tako velikanske dimenzije, da se je morala reševalna akcija omejiti samo na lokaliziranje požara. Na pogorišču so se odigravali srce pretresujoči prizori! Pogrešajo mnogo starčkov in otrok, ki so najbrže postali žrtev razdivjanega elementa. Požar je vpepelil več sto hiš in znaša škoda milijone.

Zürich nam je znan preko Državne hipotekarne banke, Amsterdam in Bruxelles nam še nista poznana. Posojil za gradnjo električnih železnic, za izsuševanje močvirij in drugo ne bi bilo težko najti, zlasti s pomočjo zainteresiranih industrij.

O vprašanju inozemskih kreditov za naše samouprave smo pisali že ob priliki, ko je zagrebška oblast sklenila za gradnjo železnic in cest in druga javna dela najeti v inozemstvu večje posojilo. Jasno je, da je treba vzeti v ozir inozemske ponudbe, ako vemo in je gotovo, da za izvedbo večjih oblast. ali komunalnih investicij in nalog primanjkuje doma-

čih sredstev in ako želimo pospešiti napredek in razvoj naših mest in oblasti. V takem slučaju se moramo vprašati, ali ne bi bilo primerno, da sprejmemo eno ali drugo inozemsko kreditno ponudbo. Naraščanje našega nacionalnega kapitala napreduje le polagoma in ti kapitali morajo v prvi vrsti zadovoljevati potrebe trgovine, industrije in kmetijstva. Zato je na dlani, da moramo za velike investicije iskati dolgoročne velike in cenene kredite v inozemstvu ter z njih pomočjo začeti periodo velikih javnih del, ki naj pospešijo razvoj naših mest in naših oblasti.

O polletni bilanci vlade

se povdarja tudi, kako naše mestne in oblastne samouprave dobivajo cenene kreditne ponudbe iz inozemstva, in da so s temi ponudbami naravnost obsipane. Nedvomno, zelo zadovoljiv pojav, ki na eni strani dokazuje veliko zaupanje inozemstva, na drugi strani pa tudi veliko razpoložljivo gotovino v inozemstvu, ki išče prostora za plaširanje svojega denarja. Dokaz, da bomo lahko brez težav dobili kredite, ki so potrebni našim mestom in oblastim za uspešno izvajanje komunalnih in oblastnih javnih del.

Pri nas je bilo dolgo časa in deloma tudi še danes razširjeno mnenje, da je za vsa takšna dela poklicana država, in mnogokrat se je valila krivda na državno upravo za nedostatke in pomanjkljivosti glede javnih del, tudi takrat, ko je bilo očitno, da je za njih izvajanje poklicana bodisi privatna, bodisi komunalna, bodisi oblastna iniciativa. Industrija, obrt in trgovina se razvijajo normalno po potrebah gospodarskega življenja, istotako kmetijstvo, katero pač državna pomoč more podpirati v razvoju, ne more ga pa sama dvigniti na zaželeno višino. Težko je zahtevati od države nekaj, kar bi morali storiti kmetje sami in oni, ki z narodom žive: ako oni ne propagirajo boljšega obdelovanja zemlje in novih metod kmetovanja, ali naj država priganja k temu kmete z orožniki?! In če bi to tudi storila, ali bi dosegla večji uspeh? Izkušnje in praksa kažejo, da narod najbolje napreduje, ako država navaja njegov trud in voljo do dela v pravi kolotek. Naloge državne uprave so ogromne, delo pa, ki interesira mesta in njihove okolice neposredno, morajo pospeševati mesta in oblasti. Prometne zveze mest z okolico, amelioracijska dela, povzdiga glavnih panog produkcije mest in posameznih krajev, vse to je vedno naloga mest, oblasti in zasebne podjetnosti, ako država tega ne zmore. Tudi akcije večjega obsega, gradnja železnic in cest prepušča zakon oblastim, istotako druge naloge, za katere je treba velikih kapitalov.

Teh kapitalov, ki so potrebni za izvajanje obsežnih javnih del, pa nimajo niti naša mesta niti oblasti, niti jih ne morejo dati v zadostni meri na razpolago domače banke in hranilnice. Nasprotno pa je v inozemstvu, v raznih državah, takšno izobilje denarja, ki išče prostora, kamor bi se izselil, da to izobilje denarja in njega cenenost naravnost silijo razmišljati o primernosti uporabe inozemskih kreditov povsod tam, kjer domačih ni dovolj na razpolago. Poleg treh velikih svetovnih denarnih trgov (New York, London in Pariz) so še nekateri manjši močni trgi: Bruxelles, Zürich, Amsterdam. Vsak izmed njih lahko zadovolji naše kreditne potrebe. V Angliji in Zedinjenih državah se obrestovanje po 6.5—7% smatra za zelo zadovoljivo, v Franciji pa mali hranilci smatrajo tudi že obrestovanje po 4.5—5% za izredno povoljno. Tam je mogoče najti kredite pod najboljšimi pogoji, pa tudi na manjših trgih.

Atentator na Miklasa oddan v blaznico

DUNAJ, 20. julija. Kovaški pomočnik Anton Leitner, ki je poizkušal izvršiti atentat na avstrijskega zveznega predsednika Miklasa, je bil izročen včeraj psihiatrični kliniki. Pri zaslišanju se je na policiji obnašal ves čas izredno mirno. Naglašal je med drugim, da bi moral predsednik, ki nima zadostnih pooblastil in vpliva na rešitev gospodarskih in socialnih vprašanj, takoj odstopiti in napraviti prostor drugemu.

Ogenj v kraljevem Sanskem gledališču

KOPENHAGEN, 20. julija. Včeraj popoldne je nastal v kraljevem gledališču ogenj, ki bi kmalu vpepelil celo poslopje. K sreči pa se je še posrečilo ogenj omejiti in tudi škoda ni prevelika.

Vzoren red na špeharskem trgu.

Na današnji špeharski trg je bilo iz 8 občin pripeljanih 17 svinj, 15 kg pljuč, 46 kg jeter in 62 kg masti. Vse blago je bilo prvovrstno in je odgovarjalo vsem tržnim predpisom. Danes se je jasno pokazalo, da zadnji ukrepi mestnega tržnega nadzorstva, ki so prav po nepotrebnem izzvali toliko hrupa, niso bili zastoj in da se tudi podeželske občine lahko ravna po pravilniku, samo če hočejo. Blago so danes pripeljali na trg tudi oni špeharji, ki jim je bilo zadnji inhibirano. Upamo, da bo trajal vzorni red tudi vnaprej.

Zveza privatnih nameščencev Jugoslavije v Mariboru

privedi dne 23. t. m. ob 20. uri v hotelu »Pri zamorcu« shod, na katerem se bo razpravljalo o novi uredbi delovnega časa in o stališču privatnih nameščencev k tej uredbi. Vabljeni so vsi privatni nameščenci. — Odbor.

Svinjo so našli.

Elizabeta Kostevc iz Nasipne ulice v Pobrežju, je prijavila policiji, da so v Plinarniški ulici shranili približno sedem mescev staro svinjo, ki je najbrže utekla iz črede kakega trgovca. Lastniku, ki mora dokazati lastninsko pravico do najdene svinje, je ista pri Elizabeti Kostevc v Pobrežju, Nasipna ulica 9 na razpolago.

Sledi za vlomilcem v Rimskih toplicah.

Pred dnevi je naznan storilec v Rimskih toplicah odnesel dvema natakarnima obleke in perila v skupni vrednosti Din 1302.75. Storilec, čigar identitete še niso dognali, je okrog 25 let star in zelo elegantno oblečen. Poizvedovanja za vlomilcem so prevedla do zaključka, da je storilec — borčan. Tudi njegove mariborske sorodstvene zveze so že ugotovljene. Kdaj bo prišel v roke pravice, pa je seveda vprašanje časa.

Neznosen smrad

udarja te dni v nosove prebivalcev Mlinške ulice, ki si dolgo niso bili na jasnem, odkod izvira. Iz Plinarniške ulice udarja iz napol odprtih kanalov plinski smrad, z druge strani pa odprti kanali raznovrstnih obratov razodevajo, vzlasti ob večernih urah vsebino teh odtokov. Prizadeti prosijo gradbeno oblast, da se zavzamejo za odpravo tega nedostarka.

Levo nogo

si je zlomila snoči 50letna Marija Stancerja v iz Melja. Na hodniku stanovanja ji je spodrsnilo. Rešilni avto je odpremil ponesrečenko v bolnico.

Vespazijanov tempelj na Aleksandrovi cesti

PROTIVNA IN UGDNA KRITIKA. — NAZORNI NAUK NA SPOMENIKU.

Ventil je potreben, ventil, gospod urednik, kajti v občinstvu vre, pikre opazke padajo, smejejo se ljudje, jezijo se drugi, nemalo jih pa je, ki neprikrivo hvalijo in so popolnoma zadovoljni. Radi česa? Ne vem namreč, kako bi imenoval tisti kamen spodtike, tisto jabolko prepira, Alzazio Lorenu, lepo Heleno! Nekateri, in med temi je, kakor je dokumentarno dokazano, sam mestni magistrat mariborski, imenuje tisto stvar »Javno stranišče«, drugi zopet trde, da je to javen vodnjak, tretji, bolj hudobni, bi radi govorili o »kišti za apno«, o »monumentalnem škandalu« itd. Z eno besedo: da se razgreti duhovi malo pomirijo, je treba razčistiti in malo logično razmisлити vsa stvar, pa se bodo razgrete glave ohladile in se bo zopet božji mir vrnil v razplajene mariborske duše.

Neragači, ki jim ni bilo nikdar nič prav, argumentirajo: Niso li mogli modri mestni očetje nikakor najti bolj primerne prostora za napravo javnega stranišča, kakor ravno mali trg pred frančiškansko cerkvijo v Aleksandrovi ulici? Ravno pred Božjim hramom naj stoji in ravno na najživahniji mariborski ulici! Le počasi! Najprej vprašanje: Je li bila v neposredni bližini frančiškanske cerkve tista zgradba potrebna? Da, brez ugovora, saj je treba le misliti na trume božjepotnikov, ki po večkrat na leto posečajo svetišče, ne oziraje se na meščane. Je li tam v bližini kak drug prostor, kjer bi bil mogel ranjki cesar Vespazijan razgrniti svoj šotor? (Ne mislim tu seveda na šotor običajno pred cerkvijo trgujočega lektarja!) Je več takih prostorov, n. pr. vrt Zadružne gospodarske banke, je vrt oo. frančiškanov, toda pribito gotovo je, da bi se bili gospodarji obeh prostorov krčevito branili proti sličnemu atentatu na svoje imetje. Torej kam s straniščem? Na Piramido? Na Felberjev otok? Nič, prav tam mora stati, kjer je in ni nikjer druge prostora zanj. Ali pa je bila morda boljša in lepša tista smrdeča koliba v Kopalški ulici, ki je morala izginiti že iz razloga, ker je ovirala promet in je s svojo zunanostjo in notranostjo tvorila višek pomanjkljivosti vsake estetike?

»Nesnaga« tista stavba tudi ni! Je stvar higijski urejena in se od ravnokar omenjene kolibe silno razlikuje že v tem, da ne razširja nikakih mepitičnih duhov. In vrh vsega, gospodje neragači, tisto stranišče sploh ni stranišče, pač pa je — dajte si to dopovedati — javen vodnjak in je stranišče le privesek vodnjaka, za njim, pod njim, v črni zemlji! Razun tega je bil ta vodnjak sila potreben, kajti je daleč na okrog v Mariboru edini in se Mariborčani tudi ne morejo večno napažati s sladkim Ljutomerčanom in v zadnjem času bridko grenkim pivom, ker vse to stane in je nezdravo in ker tudi sem pa tja kedaj, seveda bolj po redko.

čutiljo potrebo po zdravi, hladni pohorski vodi iz mestnega vodovoda.

O večji ali manjši lepoti »vodnjaka« je vsaka debata brezploдна, ker so okusi različni in ne more niti sam gospod Bog vseh ljudi zadovoljiti s kako svojo ustvaritvijo. Vsekakor ga napravlja nasajeno zelenje jako sprejemljivega in ona tratnica z robinijo za njim nikakor ne kvari celotnega utisa in ni nobenega dvoma, da je sedanje lice malega trga dokaj prijetnejše kakor prej, ko se je odlikoval po kričeči praznoti, iz katere je štrlela, kakor nekake gavge, rdeča benziška črpalka v sinje mariborsko nebo.

Toliko v zagovor »monumentu«! Sedaj pa še nekaj besed treznega opazovalca in milega kritika. Ko sem jo mahal pred nekaterimi dnevi po Aleksandrovi, sem opazil na zunanjih ploščah vhodov v podzemlje izklesani besedi »za moške«, »za ženske«. Skoro ista barva kakor betonski zid, lepo, diskretno in jako vidno za vse one, ki si žele v ... recimo Hades. Pa napravim par korakov in obide me nenekrat silna krčba, da ne bi komu v glavo padlo, da bi tiste črke prepleskal s kako vsiljivo barvo. »Ne, to se pač ne more zgoditi«, sem se tolažil, a so bili moji upi žalibog ničevi. Črez par dni so bile črke res demonično črno pobarvane, tako da ja vsakdo vidi, in sicer na par sto metrov daleč, da je tista stvar, ki ne bi smela biti stranišče, res stranišče in ne vodnjak in — Bogu bodi potoženo in dobremu okusu povzročiteljevemu — videl sem, da se blesti na drugi strani vodnjaka v velikih črnih črkah, ki se s peklenskim režanjem odražajo od bele stene, napis: Javno stranišče — 1929. Za vruga! (Oprostite gospod urednik, da kolnem, pa res ne morem drugače!) Ali mislite Vi gospodje, ki ste duševni očetje tega stranišča, in seveda tudi tega napisa, da smo mi Mariborčani doslej mislili, da je to morda »grob neznanega vojaka«, ali mariborski »Eifflov stolp«, »osmo čudo na svet«, »kamen modrijanov«? Res ne! Vsi smo vedeli, da je to Vespazijanova palača in smo jo vsi v svoji sramežljivosti in diskretnosti imenovali in jo smatrali za javen vodnjak, a ste nas Vi, ki se Vas te besede tičejo, s tistim napisom srečno dovedli na realna tla resnice, hčerke božje, ki pa v tem slučaju — smrdi.

Spominja me tisti napis na nežna leta v I. razredu osnovne šole, kjer nam je enkrat pokazala gospodična učiteljica pri nazornem nauku na tabli lepo sliko krave, a je pod sliko stal napis: To je krava.

V trgovinah prodajajo »Glaspopire! Sicer pa izražam upanje, da bo usmiljeni zob časa s pomočjo vetra in dežja, toplote in mraza kmalu ogledal tisto črno barvo, ki je tedaj kompetentna oblast ne bo dala nadomestiti z novo.

Mariborski in dnevni drobiž

Tuji strokovnjaki.

Pri nas je žalibog še vedno ukoreninjena navada, da je nekaj vredno samo tisto, kar zraste na tujem zeljniku, zato hodimo radi po razne strokovnjake preko meje, kakor da bi se poslužili domačih moči, med katerimi imamo, hvala Bogu, tudi moze evropskega in svetovnega imena. Zgodi pa se včasih, da sledi takega naziranju bridko razočaranje, ki pa je seveda prepozno. Nesreča pa je, da ostanejo taka spoznanja navadno javnosti neznana in brez haska. Tako kakor mnogi drugi, je mislil tudi nekdo, ki je jicer vsega spoštovanja vreden narodnjak, ko je pričel predelavati svojo hišo in je v ta namen najel arhitekta drugod, zven mej naše države, ker na take stvari, žal, še ni uvedena carina. Inozemski strokovnjak je izdelal načrt in prezidava je je pričela; ko pa je bilo delo že v teku, se je izkazalo, da se je inozemski strokovnjak uračunal pri presoji stare stavbe, in posledica je — da bo lastnik tisto delo zdaj nad milijon dinarjev več tot je bilo proračunano. Mislimo, da bo

vsaj ta najnovejša izkušnja izučila vse tiste, ki bi hoteli slediti takim in podobnim zgledom. Ali pa tudi — ne?

Oblastni odloki in praksa.

Da bi pospeševali »tujski promet«, so se bili nekateri natakariji in natakariice, pa tudi lastniki javnih lokalov v Mariboru domislili, da bi kazalo uvesti nemški pozdravni in občevalni jezik. Ker pa imamo za pospeševanje tujskega prometa pri nas poseben urad, je merodajna oblast izdala odlok, da se imajo v vseh javnih lokalih v Mariboru pozdravljati in streči gosti najprej v slovenskem jeziku in šele če tega zares ne razumejo v nemškem ali katerem drugem. Par dni je to tudi zares veljalo, ali kakor se vse rado pozablja kar komu ni prijetno, tako so kmalu pozabili na ta odlok tudi naši natakariji in natakariice in zdaj vas že čisto neženirano pozdravljajo zopet z »Guten Tag! Was wünschen sie?« Ker torej odlok ni za dolgo zalegel, bo treba seči po bolj učinkovitem sredstvu, po objavi imen dotičnih javnih lokalov in natakarijev. Morebiti bo to zaleglo?

Nov slovenski inženjer.

Gospod Pavel Gasparin, sin profesorja mariborske realke, je dosegel 13. julija inženjsko diplomu elektrotehničnega instituta v Nancyju v Franciji. Čestitamolo!

Vetrinjska ulica zaprta.

Vsled naprave kanala ostane Vetrinjska ulica med Jurčičevo ulico in Glavnim trgom v pondeljek in torek, t. j. 22. in 23. julija 1929 za vsak promet zaprta.

Skauti in Gozdovniki,

kolikor vas je v Mariboru, pridite danes, v soboto, ob 18.20 k sprejemu čeških skautov in skautinj, ki se pripeljejo ob tej uri iz Morave, in bodo v Mariboru prenočili. Izkažite našo jugoslovensko gostoljubnost, zlasti z ljubeznjivo pobytrežljivostjo, da bodo gosti odnesli najlepše spomine iz Maribora!

Prijetni izprehodi

so — kajpada — v Tomšičevem drevoredu, a to samo v zimi, zgodnji pomladi in pozni jeseni; tačas bogami ne! Po improvizirani cesti v Tomšičevi ulici ropotajo od ranega jutra do poznega večera težki tovorni avtomobili in dvigajo cele oblake gostega prahu, ki je neželjen užitek obuličnim prebivalcem in šetalcem v drevoredu. Sicer pa se je število zadnjih skrčilo na minimum, izbrali so si menda drug kraj, kjer je manj tega blagodejnega užitka. Drevoredu seveda to ne škoduje prav nič, saj kostanji zelené in govore, kako prijetno je bilo v njihovi hladni sencí nekoč, ko prah ni odganjal šetnje željnih meščanov obojega spola. Zelo hvaležni bi bili danes mestnemu magistratu, ako bi dal Tomšičevo ulico za težki tovorni promet z avtomobili zapreti, ali pa če bi ukazal, da se ta debeloprašna cesta vsaj prav izdatno škropi, kadar oblaki delj časa ne skrbe za to.

Ljudska samopomoč v Mariboru

sprejme v svoj novo ustanovljeni oddelek »E« z najvišjo podporo do 20.000 Din in po 10 Din posmrtnine samo še 200 članov od 51 do 70 let starosti, toda le z zdravniškim potrdilom. Zahtevajte torej takoj tozadevno pristopno izjavo.

1747

Ljudje, ki trpe na otežkočeni telesni potrebi

in ki jih radi tega mučijo krvno prenapolnjenje trebuha, pritisk krvi v možgane, glavobol, močno utripanje srca, dalje ki trpe na boleznih dančne sluznice, fišurah hemeroidalnem zamotku, fistulah, jemljejo za iztrebljenje črevesa zjutraj in zvečer po četrtinko »Franc Josefove« grenčice. Vodilni zdravniki kirurških zavodov izjavljajo, da se poslužujejo »Franc Josefove« grenčice po operacijah z najboljšim uspehom. — Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Mariborska deklinška kolonija.

ki je odšla že 2. t. m. pod vodstvom gđc. B r a č i č e v e v Bakarac pri Sušku preživlja dneve ob našem Jadranu v najboljšem razpoloženju. Iz pisma, ki so nam ga dali na razpolago stariši neke deklice, posnemamo sledeče: Takoj po prihodu na Suškak, se je kolonija okrepčala v restavraciji s kavo. Po kratkem ogledu mesta in kosilu, se je kolonija odpeljala potem s parnikom na Bakarac. Bilo je krásno vreme in morje je napravilo na vse otroke veličasten vtis. V Bakarcu je bilo že vse pripravljeno. Deklice stanujejo v šoli in imajo prav udobna ležišča. Hrana izborna, snaga vzorna. Kuha izvrstna štajerska kuharica iz Maribora. Toplo solnce je že vse močno ožgalo. Kolonija dela tudi prav pridno izlete. Bila je že v Kraljevic, Crikvenici in Bakru, kjer je videla tudi priljubljenega vladarja s prestolonaslednikom Petrom in kraljevičem Tomislavom. Ljudstvo je silno prijazno in vljudno ter gre našim malčkom v vsakem oziru na roko.

Nakazila v Grško po poštni hranilnici.

Poštna hranilnica s svojimi podružnicami je uvedla direktno bančno zvezo z Grško za nakazila v to državo. Imetniki ček. računa lahko odreja izplačila v Grško pod istimi pogoji kot v ostale države. S posredovanjem teh kot tudi poprej navedenih zvez z inozemstvom lahko izvršuje poštna hranilnica izplačila v države vsega sveta. Podrobna pojasnila daje poštna hranilnica in njene podružnice.

Današnji živilski trg.

Letos še ni bilo sobotnega trga s tako gniečo, kakor danes. Vsakovrstnih živil, povrtja, sočivja, poljskih in gozdnih sadježev je prispelo v izobilju. Predvsem je omeniti raznovrstno povrtje in poljske pridelke: Solata glavnata Din 1.50 glava, endivija šopek pa Din 1.—, stručnica po Din 1.50—2.—; vrtno kumarce Din 1—3 komad, poljske 3 lepi komadi po Din 2.—, za vlaganje 4—5 komadov za Din 1.—. Zeljnate glave Din 1.— do 4.— komad, malencane po Din 1.— do 2.—, jedilne buče po Din 2.— in 3.—, paradizniki po Din 8.— kg, na srbski stojnici po Din 5.—. Paprika po 25 do 75 para komad; karfijola od Din 1.— do 8.— komad, koleraba 4—6 komadov Din 1.— — Na Vodnikov trg je dospelo vsega 16 voz krompirja, kumar, čebule, stročnega fižola. — Od domačega sadja je omeniti predvsem hruške po Din 4.— do 6.—, ali 6—8 komadov za Din 1.—. Marelice 3—4 komadi za Din 1.—, domače breskve po Din 1.— komad. Na laških stojnicah so briljirale sveže laške fige po Din 1.— do 2.— komad. Domača jabolka po 50 para komad. — Na perutinarskem trgu je vladalo vrvenje kot že do sedaj nikdar. Saj je visoka sezona piščancev; par po Din 35.— do 75.—; par rack Din 25.—. Kokoši so se dobile po Din 35.— do 50.— komad. — Na trg svobode je prispelo vsega 38 vozov sena, slame, škupe in krme. Da 11. ure se je prodalo 34 voz in tudi zanimanje od strani vojaštva je bilo izredno veliko. Cene so se gibale za seno od Din 50.— do 65.—, za slamo Din 40.— do 50.— meterski stot.

Omalovaževanje našega jezika.

Najmanj, kar lahko v naši narodni državi zahtevamo in tudi moramo zahtevati, je, da vsakdo, ki je v stiku z našim ljudstvom, obvlada naš državni jezik. Kdor ga ne zna, pa naj se ga nauči, saj so to od nas tudi zahtevali poprej in še kako rigorozni so bili pri tem. Predvsem pa pričakujemo, da bodo na tem stališču odločno vztrajale tudi občinske oblasti. V Mariboru so pravkar izročili novi vodnjak s pitno vodo in javnim podzemskim straniščem na trgu pred frančiškansko cerkvijo prometu. Nemalo presenečenje pa doživiš takoj, ko te upraviteljica pozdravi nemški in sploh ni zmôžna dati v našem državnem jeziku pojasnil in informacij. Marsiktera žena z dežele se je že morala obrniti in oditi, ker ne razume nemščine. Želimo, da se napravi v tem oziru red in nastavi na tem mestu osebo, ki bo znala občevati z ljudmi v našem jeziku.

Nov postopek za ocarinjenje poštnih paketov.

S 1. avgustom stopijo v veljavo nove uredbe glede postopka za ocarinjenje poštnih paketov, iz katerih posnemamo sledeče za uvoznike važne izpremembe: Carinska pošta bo najprej dostavila strankam duplikate deklaracij v pregled, če so tarifne postavke za carinjenje pravilne. Stranka bo morala na deklaraciji podati izjavo, da so postavke pravilne, nakar se ji bodo šele dostavili paketi, katere mora potem brezpogojno prevzeti. Ako bi pa stranka smatrala carinske postavke kot nepravilne, ima to na deklaraciji pripomniti in navesti carinske postavke, katere smatra kot pravilne. Takaki paketi se bodo potem vzeli v ponovno ocarinjenje in ako se izkaže, da je bilo prvotno carinjenje pravilno, bo imela stranka plačati za vsak slučaj Din 300.— denarne globe za neopravičeno zavrnitev pošiljke brez ozira na to, če pakete potem prevzame ali jih vrne dobavitelju. — Trgovski gremij v Mariboru.

Koncert v Astoriji.

Na vrtu kavarne Astorija čnevno večerni koncert. 1720

Ustanovni občni zbor »Streljačke družine« Hotinja vas

se bo vršil v nedeljo, dne 21. julija v gostilni Primec ob 14. uri.

Dr. Fran Marinč v Mariboru

Trubarjeva ulica 11, ne ordinira do nadaljnjega. 1742

Pevsko društvo »Lira« v Radvanju

priređi dne 4. avgusta svojo ustanovno veselico v gostilni »Lobnik« (Tomše) in ne, kakor se je pomotoma poročalo dne 11. avgusta. 1744

Naša severna meja

ZGODOVINSKA DEJSTVA IN NEZNANSTVENE NEMŠKE POTVORBE.

Ljubljanska taktika napram nemškimi in drugim narodnostnim zahtevam po našem narodnostnem ozemlju je bila in je še molk. Zanašanje na neko pravičnost in fatalistično zaupanje usodi je razen redkih izjem (ing. Mačkovšek, Železnikar) onemogočalo kritično proučevanje obmejnih problemov. Podcenjevanje tujca pa preperečuje kontrolo obmejnih dogodkov ter se zadovoljuje s spanjem. Proti nemški znanstveno oboroženi borbi za slovensko Podravje se naša ljubljanska znanost zadovoljuje s tem, da ugotovi, da je nemške argumente že zavrnilo naše časopisje v borbi za majniško deklaracijo. Če je to dejstvo, je seveda drugo vprašanje. Izgovor, da so nasprotniki argumenti itak brez vrednosti, je samozakrivanje lastnih slabosti. Z molkom se jemlje pomeni malenkostnim lokalnim političnim in drugim igračem, nikdar pa ne splošnim narodnim, kulturnim in drugim splošno-kulturnim problemom. In vprašanje našega Podravja ni samo podravski problem, temveč splošno-državni; z našim Podravjem stoji in pade tudi Slovenstvo.

Vsaka nepravilna ali tendenciozna trditve o naših zemljah zahteva možatega odgovora!

Pred meseci so posetili Slovenijo in Jugoslavijo nemški avtomobilisti. Svoje vtise o naši državi so prikazali v nemških časopisih. Trditve, katere je iznesel o naših krajih v nemških listih pisatelj S. Doerschlag, temelji jo na pomanjkanju poznanja naše zemlje, vsled česar zahtevajo odgovora.

S. Doerschlag pravi v svojih člankih, da je Slovenija pranemška zemlja s starim, že davno naseljenim nemštvom; mesti Maribor in Ljubljana ste dobili šele sedaj slovenska imena; pri Zagrebu začena že ruska pisava.

Na ta način govoriti o Sloveniji, Mariboru in Ljubljani ni utemeljeno niti znanstveno, niti stvarno. Avstrijske statistike iz predvojne dobe dokazujejo, da je bila Ljubljana popolnoma slovensko mesto, in da je večina mariborskega prebivalstva bila slovenskega pokolenja. Maribor in Ljubljana sta bili torišči lastne narodne volje, katero so Slovenci dokazali z izoblikovanjem lastne kulture, z vztrajnimi političnimi borbami v Avstro-Ogrski in z mnogimi dobrotljivi, ki so v svetovni vojni nastopili proti Avstro-Ogrski. Kar se tiče slovenske kulture, je treba upoštevati geografsko predhodnost Slovenije in na tleh Slovenije se vršče stikane in spajanje kultur Srednje Evrope, Balkana in Italije, vsled česar se izražajo v kulturi slovenske zemlje italjski, srednje-evropski (nemški) in podonavski z balkanskimi kulturnimi vplivi; vsled kulturnih vplivov pa še ni Slovenija nemška ali italijanska. Avtohtonih kultur nimamo danes več nikjer v Evropi.

Očividno in markantno — najjasnejše od vseh drugih — stopijo v ospredje elementi Balkana v Srbiji, Slavoniji in Bosni v pisavi. Vendar ni to nobena ruska pisava, ampak cirilica, ki ni, kot iz grške minuskule izišla pisava, nič drugega kot eden karakteristikov bizantinskih kulturnih vplivov. Srednjeevropski in italijanski kulturni vplivi pridejo zopet do splošnega izraza v stavbarskih slogih in pripravljanju jedi, v kulturah tal itd. Iz posameznih kulturnih elementov pa ne smemo sklepati splošno, da živi v pokrajini nemška, italijanska, madžarska ali grška kultura, jezik, volja, zavest itd., ali z drugo besedo, da je pokrajina nemška, italijanska, madžarska ali grška.

Proti temu, da je Slovenija pranemška zemlja z Nemci, ki so tu naseljeni že od davnine, govorijo tudi najbolj-ši nemški poznavalci Slovenije. Najboljši nemški poznavalec spodnještajerske davnine Walter Schmid, univ. prof. v Gradcu, piše v iredentistični knjigi »Südsteiermark«, Graz, 1925, D. 24: Za bivanje germanskih plemen na Spodnjem Štajerskem nimamo do-

sedaj v prazgodovinskih najdbah nobenega znaka. Natančneje nas poučijo prazgodovinske najdbe šele o najbolj poznem ljudstvu v dobi preseljevanja narodov, o Slovencih, ki so se začeli naseljevati v Noriku po letu 568. Tudi najtemeljitejši poznavalec štajerske srednjeveške zgodovine H. Pirchegger, univ. prof. v Gradcu, dvomi ali so se obdržali na Štajerskem germanski drobci iz dobe preseljevanja narodov. (Geschichte der Steiermark I. Gotha 1920, p. 402.) In ker nimamo nobenega nemškega, pravtako pa tudi ne drugega prazgodovinarja ali zgodovinarja, ki bi potrđil prazgodovinsko ali zgodnesrednjeveško trajno poselitev Spodnje Štajerske po Germanih ali po Nemcih, moramo označbo »pranemško« za Spodnje Štajersko odkloniti.

Podobno je z od davnine naseljenimi Nemci (alteingesessenes Deutschland). Po ugotovitvah že imenovane nemškega učenjaka H. Pircheggerja so po preseljevanju narodov hodili nomadski Obri in Madžari dve in pol stoletji lovit tudi na Spodnje Štajersko ljudi, katere so uporabljali v malo obljudenih nižinah Srednjega Podonavja kot poljedeljske sužnje. Vsled tega je nastopilo v dobi 899—955 močno razredčenje ljudstva v slovenskem štajerskem Podravju. Temu razredčenju je sledilo po letu 955. novo poseljevanje, pri katerem so se posebno udeleževali koroški Slovenci. (L. c. p. 403.)

Severna meja naše države je po trditvi graškega univ. prof. in avstrijskega eksperta v Saint Germainu, R. Siegerja (Die Südgrenze der deutschen Steiermark, Denkschrift, des akademischen Senats der Universität Graz, Graz 1919, p. 14) tudi južna meja sklenjenega narodnostnega nemškega trupa. Izjemo tvori samo Mursko polje okoli Apač, pri čemur pa moramo takoj pripomniti, da je sedanja avstrijska okolica Radgone v nasprotju z Murskim poljem okoli Apač slovenska.

Kar se pa Ljubljane tiče, katero kaže S. Doerschlag kot nemško mesto, moramo samo pritrditi geografu berlinske univerze N. Krebsu, ki v svojem monumentalnem delu »Länderkunde der österreichischen Alpen, Stuttgart 1913 p. 414« izrecno poudarja, da je Ljubljana eno najbolj slovenskih mest Avstrije. Faktično si tudi nemške politične stranke v bivši Avstriji niso nikoli prisvajale Ljubljane.

Te konstatacije so prepotrebno ponavljanje tega, kar mi vsi čutimo. Premetavali pa smo staro robo zato, da se ugotovi, da so poleg nas še mnogi, ki drugače čutijo kot mi, in ker je dobro, če to čujejo tudi drugi tam za Pohorjem in za Savo.

Job.

Poročka siameških dvojčkov

V mestu Manili na Filipinskih otokih se je vršila v nedeljo v navzočnosti 5000 svatov poročka siameških zračšenih dvojčkov Lucija in Simplicija Gadino s sestrama Natividad in Viktorijo Motos. Prvotno so oblasti siameškimi dvojčkoma odklonile dovoljenje za ženitev. Toda generalno državno pravdnštvo je to odredbo kasneje razveljavilo in z ozirom na podoben slučaj, ki se je zgodil že v Angliji, odločilo, da se lahko zračšena dvojčka poročita kadar hočeta.

Natančno.

Letoviščar (plačilnemu natakarju v restavraciji): »Gospod plačlini, salata ima okus po milu.«

Plačlini: »Gospod, saj ste vendar zahtevali, da mora biti temeljito oprana.«

Otroka z dvema glavama

Je te dni porodila neka ženska v bolnici v Lodzu. V eni glavi ni bilo možganov. Zdravniki so se odločili jo odstraniti potom operacije. Otrok je po operaciji še živel 24 ur.

K vprašanju redukcije slovenskih gimnazij

GIMNAZIJE V MANJŠIH MESTIH. — ALI JE RES PREVEČ INTELI-GENCE. — NAŠE GIMNAZIJE. — GIMNAZIJA V MURSKI SOBOTI.

V eni zadnjih števil »Večernika« je napisal g. — ski članek, v katerem skuša dokazati, da je redukcija gimnazij v manjših krajih upravičena in temu dosledno odobrava tudi name-ro, po kateri naj bi se opustili gimnaziji v Murski Soboti in v Kočevju. Ker se mi zdi, da so argumenti g. — skija zelo enostranski in premalo utemeljeni, hočem v naslednjem navesti nekaj ugovorov proti njegovemu mišljenju, ker stvar za katero gre, je preveč velike važnosti, da bi se mogla odločiti na tako preprost način. Najtehtnejši razlog, katerega navaja pisec v opravičilo svojega naziranja o vprašanju redukcije naših gimnazij, je trditve, da šola ni samo zavod za vtepanje učenosti v glavo mladine, temveč da mora biti tudi učiteljica in vzgojiteljica za življenje, kar pa da more biti samo šola v večjem mestu, ne pa v malem, kakor so n. pr. Murska Sobota, Kočevje itd. Ta trditve ima gotovo stvarno podlago, a na drugi strani ima šolanje v manjših krajih tudi toliko prednosti, ki popolnoma odtehtajo neugodnosti, da je silno težko reči, katere srednje šole so za dijake boljše, v velikih ali v manjših mestih.

V velikih ima srednješolska mladina mnogo priložnosti izobraževati se tudi izven šole in dobiti vpogled tudi v življenje, kakor pa v manjših, zato pa se v malih mestih lahko vse bolj posveti resničnemu studiju šolske tvarine, ki je zanjo kot podlaga za bodočnost gotovo največje važnosti, večje kakor vse drugo. Za studij življenja in vsega ostalega ima dovolj časa potem na visoki šoli ali pa v šoli življenja, v katero stopi po končani nižji ali višji gimnaziji. Ta argument je torej nezadosten, da bi se že zaradi njega moglo odobravati ukinitve srednjih šol v manjših mestih, posebno pa še zaradi tega, ker vemo iz prakse, da so baš šole v malih mestih, kakor n. pr. v Novem mestu, Kranju, Idriji itd. vzgajale veliko šte-vilo odličnih znanstvenikov, strokovnjakov, literatov itd., s katerimi se težko morejo ponašati mnoge srednje šole v velikih mestih.

Drugi razlog, ki je privedel gosp. — skija do zahteve po redukciji gimnazij v manjših mestih, je trditve, da je pri nas treba omejiti nadprodukcijo inteligence in polinteligence. To je razlog, ki smo ga slišali tudi že z raznih drugih mest in ne nazadnje z onega, ki je prvo načelo vprašanje redukcije gimnazij. Kakor pa se mi zdi prvi razlog vsaj deloma utemeljen, tako se mi zdi ta drugi popolnoma zgrešen, zgrešen vsaj, v kolikor se tiče nas Slovencev, ker tega, da bi kak narod imel kdaj preveč inteligence, sploh ne verujem. Ta razlog je mogel nastati samo kot posledica popolnoma napačnega naziranja, da mora vsakdo, ki je obiskoval gimnazijo ali realko, v državno službo ali v kak tak poklic, ki njej odgovarja. Takega naziranja pa mora že vendar enkrat biti tudi pri nas Slovencih konec, če hočemo zares veljati za kulturen narod evropske višine. Razvoj časa in kulture zahteva namreč leto za letom več izobrazbe tudi za one stanovce, ki v prejšnjih časih niti ljudske šole niso potrebovali, v bodočnosti — in v najbližji — pa bodo morali brez dvoma vsi obrtniki brez izjeme imeti vsaj izobrazbo nižje srednje šole, ako ne celotne. Govoriti o polinteligenci je pa sploh depulirano, ker vemo iz prakse, da se ta ne rekrutira samo iz takozvanih »faliranih studentov«, temveč prav tako iz yrst absolventov nižjih kakor višjih srednjih šol ter celo iz vrst absolventov univerz.

Prav tako neutemeljeno pa se mi zdi tudi vedno ponavljanje, da potrebujemo namesto gimnazij strokovnih šol. Kakšnih in katerih? Trgovskih imamo Slovenci že danes preveč, kajti štirih trgovskih šol in dveh akademij ne prenesemo, ker njihovi absol-

venti že zdaj ne morejo priti do kruha. Popolno obrtno srednjo šolo imamo samo eno v Ljubljani, pa še njeni absolventi so v mnogih slučajih brez posla ali vsaj brez takega, ki bi odgovarjal njihovi izobrazbi, kajti absolventi strokovnih šol ne morejo biti — vsaj v splošnem ne — zaposleni v drugi kakor v njihovi stroki, absolventi gimnazij pa imajo na izbiri mnogo poklicov.

Redukcija katerekoli slovenske gimnazije bi torej pomenila kulturno nazadovanje celo napram predvojnemu stanju, kajti na Slovenskem se, razen gimnazije v Murski Soboti, ni ustanovila po vojni nobena nova. Vse so bile že poprej in nikomur ni takrat padlo na pamet, da jih je preveč. Na to misel je bilo mogoče priti samo zato, ker so se naše razmere in naše gimnazije presojale po razmerah in gimnazijah v nekaterih južnih pokrajinah naše države, kjer je gimnazij, namreč slabih gimnazij, zares preveč. Tako ima n. pr. mala Črna gora s 350.000 prebivalci 8 gimnazij, dve celo v krajih, ki niti 1000 prebivalcev nimata in kjer prihajajo dijaki v prvi razred brez vsaj temeljne ljudskošolske izobrazbe in na katerih poučujejo učitelji, ki v več ko polovico slučajih niso zadostno kvalificirani. Take gimnazije so zares fabrikacija polinteligence, slovenske, kjer prihajajo v prvi razred res dozoreli absolventi osnovnih šol in kjer so vse učne moči brez izjeme dobro kvalificirane, pa to niso in biti ne morejo.

Kar se pa tiče gimnazije v Murski Soboti in njenega poslanstva, se je v našem časopisju že toliko pisalo, da se morem le čuditi, da se še najde kdo, ki zanika njeno eksistenčno upravičenost. Ta gimnazija je za Prekmurje in Mursko polje prav tako potrebna, kakor je za vse Slovence potrebna in upravičena popolna univerza v Ljubljani. Njena ukinitve bi pomenila tako za našo kulturno, kakor tudi za nacionalno in državno stvar na severni meji, usoden udarec, ki bi se dal le težko popraviti. —r.

Turški Panteon

V Angori, prestolici nove moderne Turčije, grade sedaj monumentalni Panteon, v katerem bo prvi pokopan ustvaritelj nove Turčije, diktator in sedanji predsednik turške republike, Kemal paša. Čeprav so z gradnjo Panteona pričeli že sedaj, ga vendar do Kemalove smrti ne bodo odprli. Pozneje bodo pokopani tamkaj vsi veliki moške Turčije.

Turneja Jana Kubelika v južno Afriko.

Slavni češki violinist Jan Kubelik se je te dni po dovršeni 4mesečni turneji po Indiji, Japonski in Kitajski vkrcal v Kolombi na Ceylonu na parnik »Manilamaru« za južno Afriko, kamor prispe koncem meseca in kjer bo dal celo vrsto koncertov. Kubelik je tudi na svoji dozdajni turneji žel velike triumfe.

Glavna skrb.

Gospa Minka plane v stanovanje svojih starišev in zavpije obupno: »Pomislite, moj mož je ušel s služkinjo. Taka brezobzirnost, danes, ko je tako težko dobiti dobro služkinjo!«

Črni škorpion.

Iz Casablance poročajo: V okolici Tamarja kakor tudi severno od Agadirja se opaža invazija črnih škorpionov, ki vdirajo v stanovanja. Škorpionji so nevarno ranili že celo vrsto oseb. Sedem žrtev, med njimi dva otroka, je že podleglo poškodbam vsled zastrupljenja krvi.

Poznanj — Plzen

(Vtisil z velikih sokolskih dni na Poljskem in v bratski Češkoslovaški).

V zelo častnem številu (preko 200) se je odzval Jugoslovanski Sokol bratskemu pozivu poljskega in češkega Sokolstva v Poznanju ozir. Plznu. Dnevi, ki smo jih tam preživeli, obisk Gdynie, nove svobodne poljske luke na Vzhodnem morju, kakor tudi Varšave, ostanejo vsem udeležencem v najlepšem spominu.

Pot je bila precej dolga. Prevozili smo skupno skozi pet držav okrog 3.500 km. Maribor ko tak ni bil posebno dobro zastopan. Zato pa se je tembolj izkazalo Celje in tudi iz Slov. goric je bilo lepo število udeležencev, posebno še iz Sv. Lenarta z bratom dr. Goriškom na čelu. Prav lepo je bila zastopana tudi sv. Trojica. Varuhi Slov. goric so bili, kakor se spodobi, precej dobro založeni s finim domačim pridelkom. Zlahtno kapljico smo z veseljem ozir. žalostjo pospravili v Katovicah na kolodvoru.

Dne 25. junija smo se odpeljali z brzovlakom v 3 vagonih, ki jih je dala na razpolago naša železniška uprava, preko Dunaja po sev. železnici na prvo češko postajo Břeclava, kjer so nas ob 2. ponoči pozdravili in pokrepčali s kavo in čajem češki Sokoli in Sokolice. Ta pozornost ob tako pozni uri. zgodnji uri je napravila na nas kar najlepší utis.

Pri belem dnevu smo se pripeljali mimo velikih rudnikov in premogokopov Moravske Ostrave in Bohumina v Zebrahdwicze, prvo poljsko postajo. Že na prihodnji večji postaji Działosze so nas prvič pozdravili poljski Sokoli. V Katovicah smo prišli z enourno zamudo, tako, da je poznanjski brzovlak, kateremu naj bi priklopili naše 3 vagona, odpeljal brez nas. Da bi nas spravil v boljšo voljo, je brat dr. Salamun bratski odprl zadnjo steklenico in res dosegel popoln uspeh.

Katovice so veliko mesto sredi enega izmed najbolj bogatih premogokopnih revirjev Evrope. In pa ta premog, črna kot noč, sveti se kakor bi bil lakiran. Katovice in del takozvane Zgor. Šlezije sta šele po vojni pripadla Poljski. So to neizmerno bogati kraji na premogu in rudah. Dolgo, dolgo vozi vlak med samimi premogokopi in tereni.

Okrog poldne smo se s posebnim vlakom odpeljali še v 320 km oddaljeni Poznanj, kamor smo došli okrog 18. ure. Pričakovali so nas z godbo poljski Sokoli s starostno grofom Zamojskim na čelu. Že prvi pogled na mesto in njega prebivalce je napravil na nas najboljši vtis. Predstavljaljamo si, da nas mesto, ki je bilo še pred 10. leti pod Prusko, ki so je upravljali pruski uradniki in je imelo, sodeč po vojašnicah, ogromno vojaštva, ne bo moglo Bog ve kako prijazno sprejeti. A zmotili smo se. Poljski na tramvaju, poljski na ulici, poljski v restavracijah in trgovinah, vse povsod samo poljski. Vidi se, da tudi kruta pruska roka ni mogla Poljakov raznaroditi v vsem dolgem času, odkar so bili pred približno 150 leti priključeni Prusiji. Tuje uradništvo in vojaštvo je odšlo, a prastaro, domače prebivalstvo je ostalo in to je danes poljsko kakor je bilo pred priklopitvijo. Edino s to razliko, da je sedaj za eno šolo bogatejše in noče več kloniti hrta pred onimi, ki so nekdanj tako ošabno gospodovali. Ako niso Poljaki obupali tekom dolgih 150 let pod pruskim jarmom, upam da tudi naši Primorci ne bodo pod laškim, čeprav bi trajalo suženjstvo še 100 let. Narava se ne da dolgo časa potvarjati.

Poznanj je danes krasno, moderno in čisto mesto s približno 240.000 prebivalci. Zelo lične so hiše, Vsaka je okrašena s cveticami. Naš Maribor je tozadevno daleč za Poznanjem. Ker je Poznanj eno najbolj industrijskih mest, se bo vršila letos v njem vsehpoljska razstava. Razstava ni mednarodna, temveč samo poljska, toda po obsegu in krasnih stavbah in razstavljenih predmetih prekaša celo vrsto takozvanih mednarodnih. Budimpešta naj se kar skrije. Dunaj ima sicer gotove predmete razstavljene v večjem številu, toda glede težke industrije ga Poznanj daleč prekaša. Lokali na razstavi niso nikake barake, temveč nove, specialno za to svrho zidane palače in paviljoni, med njimi pa krasno asfaltirane ceste in skrbno negovani parki. Vse je

tako lično in prijetno urejeno, da obiskovalec ne čuti tiste utrujenosti, kakor drugod ob takih prilikah.

Da si vsak lahko napravi malo sliko o obsegu razstave, ki ima 9 vhodov, naj povem, da meri razstavni prostor 60 ha. Razstava bo odprta do jeseni, a se prihodnje leto zopet odpre in se deloma zopet izpopolni z novimi izdelki. Kakor je lipski velesjem pregled celokupne Nemčije, tako je ta razstava ogledalo cele Poljske. Tu se vidijo rude in surovi material, polizdelki in do največje natančnosti izdelani izdelki v naravi in slikah, vse opremljeno z vsemi mogočimi statističnimi tabelami. Lahka, teška in najtežja industrija, železniški vagoni vseh vrst, lokomotive od najmanjše do največje, kolesa, mali, srednji in izredno veliki zrakoplovi in samohody (avtomobili) in vse to domač izdelek.

Posebno veliko važnost polagajo Poljaki svoji mladi, a krepko se razvijajoči pomorski plovbi, kar se zrcali v morskem oddelku, kjer se vidijo vse podrobnosti začetka in razvitka v tej panogi.

En večer smo tudi prisostvovali očarujoci alegorični sliki »Zaroka Visle z Baltikom«. Pri tej sliki je sodelovalo na tisoče oseb na zelenem travniku zabavnega oddelka razstave.

Reko Vislo je predstavljala masa svitlo-modro oblečenih otrok. Pritoke Visle, kakor Kamenina, Pilica, Bug, Wkra itd. pa seljaki v narodnih nošah, izvajajoč razne poveljne, pa tudi divje plese peš in na konjih. Žarometi so dajali poseben sijaj tej prireditvi, ki je trajala nad 2 uri. Zaključena je bila z razkošnim umetnim ognjem.

Predno se popeljem v poljsko novo pomorsko luko Gdynio ob Vzhodnem morju, pojdemo pogledat naše Sokole, kaj delajo. Spali smo seveda, kakor je navada ob takih prilikah, po sokolsko na slavnjačah, v vojašnicah, zbrani v lepi harmoniji, profesorji in delavci, notariji in obrtniki, doktorji in trgovci.

V isti sobi je spal tudi naš čika, vpo-kojeni učitelj iz Zemuna, rojen leta 1846, ki je potem, zgubivši se na potu iz Poznanja v Plzen, našel svojo slamo v Pragi, kjer je tudi še leta 1926 spal.

Tiste dni je bilo mesto praznično razpoloženo, a krona vsega je bila slavnostna povorka po mestu. Pri tej priliki smo se zopet prepričali o narodnem čutu prebivalstva. Tu ni bilo nič prisiljenega, zapovedanega, to niso bile Potemkinove vasi, to je bil narod, to je bilo ljudstvo, mlado in staro, bogato in delavno. Z eno besedo: Poznanj se je izrekel v gostoljubnosti kakor narodnem oziru tako, kakor nismo niti od daleč pričakovali in je ostal vsem v najboljšem spominu. (Nadaljevanje sledi).

Nemi papagaj

»Gospod«, je rekla neka dama trgovcu z živalmi, »pretekli teden ste mi prodali papagaja in mi rekli, da govori 7 jezikov. Sedaj imam papigo že 6 dni, pa še ni odprla ust. Kaj pa mislite, da ste mi prodali tako žival? Ali ne veste, da sem plačala težko vsoto za papagaja, ki zna govoriti? In ali veste, kaj se pravi, da sploh še ni odprl svojega kljuna...«

»Da, draga dama«, jo je prekinil trgovec. »dajte vendar živalici tudi priložnost za to!«

Redkobesednost.

Mister Misterling je velik sovražnik gostobesednosti. Predvsem doma. Z eno besedo hoče vse zvedeti.

»Zajutrek!« zavpije zjutraj. In takoj mu prinesejo kavo, časopis, obleko, naroče brivca in avto se pripelje pred hišo, da gospoda odpelje. Sploh, vse je pripravljeno.

Neko jutro pa je mister Misterling, ko se je zbudil, zaklical: »Bolan!« Sluga je takoj izginil in ga ni bilo celo uro nazaj.

»Kje ste bili tako dolgo?« je vprašal mister Misterling osorno.

Sluga je odgovoril: »Naročil zdravnik, kupil medicino, poklical grobarja, kupil grob, naročil vence in oddal smrtno naznanilo.«

Veliki severni pot

NAJKRAJŠA ZVEZA TREH OCEANOV. — PRIBLIŽANJE OGROMNEGA SIBIRSKEGA BOGASTVA EVROPI. — ZA MILIJONE LJUDI DELO IN ZA-SLUŽEK.

Z nastopom letošnje spomladi so v Rusiji pričeli z nadaljnim proučevanjem grandioznega projekta, ki naj približa Sibirijo z njenim ogromnim bogastvom Evropi. To je takozvani »Veliki severni pot«, ki bi naj šel vsopredno z veliko sibirsko potjo (sibirsko železniško magistralo), katera veže Daljni Vzhod z Evropo. Velika severna železnica bi bila najkrajša zveza treh oceanov: Severnega ledenega, Atlanskega in Velikega ali Tihega oceana. Ko se bo ta projekt realiziral, se bo nova železniška magistrala dotikala v sledečih točkah: v Murmanskem pristanišču, ki nikdar ne zamrzne, v Leningradu preko Baltskega morja in v Sovjetskem pristanišču (proti južnemu vrhu Sahalina).

Kakšen pomen bo imel »Veliki severni pot«? Obstojta že danes takozvani »veliki severni pomorski pot« po Karskem morju, toda ta pot je prosta samo kratko dobo v letu. Po Karskem morju je mogoče v letu napraviti samo eno potovanje. Ni dovolj trgovskih ladij. Brodarstvo bi se moglo razviti samo, ako bi se ob obali Karskega morja uredile velike luke z velikimi skladišči, elevatorji itd. V to svrho pa bi trebalo zgraditi velike naseljene centre. Ker pa v teh krajih pol leta traja polarna noč ter je prebivalstvo večji del leta popolnoma odrezano od ostalega sveta, bi bila to pač težka naloga, tembolj, ker današnja oblika ekonomije zahteva za svoj razvoj nepretrgani promet. Tudi ta pot ne spaja Sibirije z notranjimi ruskimi tržišči, ampak služi v glavnem le najožjemu pasu zemlje na skrajnem severu. Med tem pasom in med že obstoječo sibirsko železnico pa leži ogromen teritorij, ki sploh nima prometnih zvez. To so kraji »nedotaknjenega bogastva«. So tam ogromni pragozdi, za koje se nihče ne briga. Gozdovi rastejo in izumirajo, ogromni teritoriji so pokriti s trhlimi debli in listjem. Od časa do časa se pojavljajo silni gozdni požari. Velikanski gozdovi postanejo žrtve plamenov, na njihovih mestih zrastejo tekom let novi gozdovi. V globini te

zemlje pa so skrita ogromna naravna bogastva.

Ta nepregledni kontinent, cel del sveta, režejo ogromne reke: Ob, Irliš, Jenisej, Lena, vsaka reka dolga po 4000 km, Tunguzka, Njižnaja — po 3500 km, Vilini, Aldan, Išim — čez 2000 km, Čalim, Tobol — skoro 2000 km. Te reke so površ silno široke. Ob n. pr. doseže mesto- ma širino 30 do 40 km. Porečja Oba in Jeniseja obsegajo vsako zase nad 300 milijonov hektarjev. Gosta mreža nešteti- h pritokov se zliva v te vodne magistrale. Tisoče let že pretekajo te reke tako brez haska za človeštvo, požira jih Ledeni ocean, na jug od njih se pa raztezajo najrodovitnejša polja. Toda ob teh naravnih velikih poteh je vse tiho in mrtvo. Sibiriska železnica teče povečini preko gornjega toka teh rek, kjer so še plitve, tako da za promet še niso sposobne.

Nova severna železnica bo zgrajena več stotin kilometrov severno od velike sirsirske železnice in izpopolnjena z mrežo zvez s sibirsko železnico. Na ta način se bodo mogle začeti izkoriščati tudi vodne sile velikih sibirskih rek. Tudi se bodo lahko po teh zvezah prevažala ogromne količine premoga iz Kuznjevskega bazena v uralske topilnice železa. V kratkem bo nastal v teh krajih cel sistem novih prometnih zvez po suhem in po vodah. Tako bo postal pristopen ogromni kompleks mnogih stotin milijonov hektarjev zemlje, ki se bo dal obljubiti in izkoriščati v poljedelske svrhe. Milijoni ljudi bodo našli tam služka.

Danes loči evropsko Rusijo od Sibirije še vedno skoro neprehodna barijera: Ural, ki se vleče od severa na jug v dolžini 2000 km in v širini 80—250 km ter preprečuje prodiranje kulture z zapada in zvezo z ostalim svetom. Še vedno spita Ural in Sibirija s svojimi bajnimi bogastvi. Naloga novega »velikega severnega pota« je, da te kraje vzbudi, da odpre svetu Sibirijo, to »Ameriko bodočnosti«, kakor smo jo že enkrat nazvali, in da tako dvigne blagostanje človeštva.

Sport

Maribor—Železnicar.

Jutri ob 17. uri se bo odigral finale za Ilgerjev pokal. Kakor smo že poročali, nastopi »Maribor« v oslabljeni postavi. V napadu manjka goalgeeter Najžer. Zakaj? Mesto njega bo igral Tonček II. kot vodja napada. Prevolnik, ki je dokaj uspešno debutiral v sredi, je pomaknjen na desno zvezo. Privršek je sicer dober igralec, vendar za pvo moštvo še ni dovolj vigran und ima veliko napako, da z neprestanim dribblingom zdržuje žogo. Kombinacija Prevo-Starč se ne zdi baš posrečena, ker gojita oba povsem različno igro. Dočim je prvi nagel in prodoren, je drugi trd in počasen. Morda bo leva stan boljša, ako ne bo Vodeb preveč uhajal v halfa. Obramba je solidna, enako krilska vrsta. Železníčarji nastopijo v postavi: Štrukelj, Bauer, Wagner, Ronjak, Frangeš, Vogrinec, Pezdiček I., Konrad, Bačnik, Heller, Polak. Obramba in krilska vrsta razen Vogrica ne izkazuje sprememb. Mislimo, da bi bila boljša od Vogrinca rezerva. V napadu nastopi po daljši pavzi Pezdiček I., ki bo dal Mariborovi obrambi mnogo posla. Najnevarnejša sta Bačnik in Heller, toda ne tehnično, marveč kot goalgeeterja. Od obojestranskih obramb bo odvisno, katera stranaka bo zmagala. Mesto odsotnega dr. Planinška bo sodil g. Nemeč.

Tekme B. S. K. anulirane.

Na včerajšnji seji je JNS po burni razpravi na podlagi § 5 o. p. priznal protest »Hajduka« in anuliral vse tekme, ki jih je igral BSK za državno prvenstvo z Markovičem, torej tudi kvalifikacijsko s skopljansko »Pobedo«. Ker pa BSK ne zadene glavna krivda, marveč BLP, se mu dovoli, da igra z Jugoslavijo in Hajdukom še enkrat. BLP je bil kaznovan z ukorom. Radi prekratko odmerjen, časa BSK ni treba ponovno igrati s »Pobedo«.

Za naknadno dovoljenje za ta sklep bo savez zaprosil glavno skupščino.

Prvenstvena tabela

po anulaciji tekem BSK je seveda spremenila položaj. Na prvem mestu je Hajduk, zatem Gradjanski, Jugoslavija in BSK na zadnjem.

S. K. Maribor, nogometni odsek.

Prvo moštvo nastopi v naslednji postavi: Koren II., Koren I., Pliberšek, Hreščak I., Kirbiš, Konič, Starc, Prevolnik, Privršek, Vodeb, Bertonec. Rezerva: Kislinger, Domicelj, Tomac, Iršič, Pezdiček, Butinar, Škrobar, Zemljič, Kocbek, Jež, Petan, Salamon, Janžekovič. — Načelnik.

Službeno iz sodniške sekcije.

Ker je dr. Planinšek službeno zadržan, sodi Maribor—Železnicar g. Nemeč.

Auto za shujšanje

Mizar Louis Collins v Detroitu je konstruiral tip avtomobila, ki ga je nazval »Colella«. To pravzaprav ni avto, temveč neke vrste dreznja, mehanizem pa je nameščen tako, da se mora voznik neprestano gibati navzgor in navzdol, kakor da bi jahal konja. Zdravniki so proglasili baje ta »avto« kot izredno koristen izum za vse, ki hočejo shujšati. Naglašajo zlasti, da se ljudje na dolgih vožnjah z avtomobili silno utrudijo, s takim vzorom pa bi se njihovo telo še okreplilo. Najbrže pa bo novi izum bolj primeren za igračko.

Rekrut in polkovnik.

Polkovnik vojaškemu novincu: »Zapomnite si, da tvorimo tu vsi skupaj veliko družino in zato morate imeti zaupanje do svojih predstojnikov. Jaz sem oče regimenta. Ali razumete?«
Rekrut: »Da, očka!«

Kača — varuh avtomobila

Francoski veleindustrialec Jules Descantes je prišel na originalno idejo, kako bi zaščilit svoj avtomobil pred tatovi...

Tenorjevo srce

Znameniti italijanski tenorist Anselmi, ki je žel v madridskem opernem gledališču kolosalne uspehe, je zapustil svoje srce madridski občini...

Kako stara je pipa?

Malo znano je, da je bila pipa že mnogo poprej v rabi, še predno je bil v Evropi poznan tobak. Pipa je vsekakor znatno starejša kot tobak v Evropi...

S tanki proti ognju

V Zedinjenih državah je letno okrog 90.000 gozdnih požarov. Boj proti ognju je bil dosedaj vedno zelo težaven, ker so morali vedno kopati velike jarke in odstraniti ves gorljivi les...

Čebele kot detektivi

V majem francoskem mestu blizu Reimsa je izrekel sodnik uprav salamsko razsodbo. K njemu je prišel neki seljak in mu povedal, da mu je eden od sosedov ponoči ukradel čebeljak...

a radi vas so morali tudi vsi ostali poštene priti na sodišče! Ali ne vidite, da ima oni, ki vas je okradel, še sedaj čebele na svojem klobuku?

Kamenita knjižnica

Francozi so napravili v Siriji v Minet el Baidi in Ras Shami pri raziskovanju tamkajšnjih razvalin znamenita odkritja. V Ras Shami so našli celo vrsto žgane glinaste opeke...

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodevinski roman iz starih Benetk 121

»Dobro! Počakal bom svojega prihoda v Benetke, da se uverim, pri čem da sem z vami. Dotlej pa mi povejte, česa se nadejate od mene.« Sandrigo je nekaj hipov očividno premišljal...

Kandiana, za hip obšla misel, da bi vas prepustil usodi. Bembo se je nasmehnil, kakor se je nasmehaval včasih, v izvestnih položajih; to je, njegove ustnice so se skrivile v krčevitem naporu divjega, zmagovalnega sovraštva...

Strahu pred smrtjo, strahu pred tukami, strahu pred tem, da bi ostal vse svoje življenje v svoji ječi, strahu, da bo moral zopet videti Rolanda, in strahu, da ga ne bo videl nikdar več. Vse najraznovrstnejše bojazni so se bile nakopičile v kardinalovem duhu...

(Nadaljevanje sledi)

Mali oglasi. Zehnve, dopisovanje in oglaševanje: vsaka beseda 10 p, najmanjši znesek Din 10

- Kozarce, klopi in mlže za gostilne in vinotoče proda Oser, Mariborski dvor. 1751
Plesten jopič, sivo rudeče barve sem zgubila na poti iz Betnave do Magdalenske cerkve. Pošten najditelj naj ga blagovoli oddati v upravi »Večernika« proti nagradi. 1750
Dekle, začelnica se sprejme v trgovino. Steklarna Ivan Kovačič, Koroška c. 10. 1749

- Išče se trisobno stanovanje s kuhinjo in prituklinami, po možnosti v bližini parka. Pismene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Takojo«. 1748
Odvetniško uradnico, večščo slovenščine, srbohrvaščine in nemščine ter stenografije, sprejemem takoj. Naslov in pojasnila daje uprava »Večernika«. 1745
Važno tudi za Vas! Nakup, prodaja posestev, posredovanje stanovanj, gostiln, lokalov, brezobrestno zidanje. Nasveti: prehrana, zdravje, zakon, sploh življenska obnova. Dopisom na upravo »Domačija« Maribor, Koroška 10, priložiti 5 znamk. 1739

Elektromotorij »Škoda« za obrt in poljedelstvo stalno na skladišču pri Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. Izvršuje montaže vil, stanovanj, tovarniških poslopij. Velika izbira svetilk, elektroblaga, konkurenčne cene. 117

Popravila ur, zlatnine, srebrnine in gramofonov najbolje, najhitreje in najceneje samo pri trvdki M. Iger-ja sin, Maribor Gosposka ulica 15. 1547

Pisarniška praksa! Ugodno za absolutente trgovske šole. Prednost reflektanti na družabništvo. Pismene ponudbe: Uprava »Domačija«, Maribor, Koroška 10. 1737
Postrežkinja se sprejme. Naslov v krojašnici, Pokojniški zavod. 1730

- Učitelj vpokolenec, 56 let star, zdrav, išče primerne službe v bližini Maribora proti prostemu stanovanju in uporabi vrta. Ponudbe na D. Serajnik, Ormož. 1735
Kam v nedeljo 21. julija 1929? Vsi k sv. Petru, kjer bo g. Božič & Mir otvoril novo gostilno z godbo in plesom. Cenjenemu občinstvu bodo na razpolago dobra ljutomerska in pekarska vina, sveže pivo in toplu ter mrzla jedila. Za obilen obisk se priporočata Božič & Mir. 1733
Kavarna »Park«. Dnevno koncert ob vsakem vremenu. Igra ruski kvartet. 1726
Koncert pri Kosiču. V restavraciji Vetrinjski dvor bo jutri zvečer in v nedeljo predpoldne in zvečer koncert.
Ribež, višnje in kosmulje kupi Podravska industrija sadnih izdelkov. Maribor, Trubarjeva 9. 1693

Slovinci,
ki potujete v ali skozi Crikvenico, ste najbolje, najceneje postreženi v Pensionu »Triglav«. Elegantne sobe, prvovrstna kuhinja in vina po nizkih cenah. Priporoča se restavrater Makso Reš. 1623

V gostilni Kosič
na Frankopanovi ulici se dobe dnevno sveže in pečene morske ribe. 1691

Skoraj novo orig. Peugeot-kolo
prodam za Din 1600.—. Albert Marčič, Tezno 78. 1705

Posestvo s kolarsko obrtjo
in ves inventar s stroji prodam, eventualno oddam v najem. Naslov v uravi lista. 1710

Ugodno prodam novozidano hišo
pripravno za trgovino ali obrt. Alojz Kozar, Sv. Miklavž, pošta Hoče. 1746

Posesnik, mlinar
(vdovec) želi poročiti ženo nad 45 let s 25.000 Din. Ponudbe na upravo »Domačija«, Maribor, Koroška 10. 1738

Čitaj in povej sosedu!
Pri »Brzopodplati«, Maribor, Tattenbachovi ulici 14, se kemično čisti in strojno barva čevlje in vse usnjate predmete. Barve na izbiro z različnimi kombinacijami.

Led na drobno se oddaja
dnevno od 6—8 ure. Volkmajerjeva ul. 5. 1446

Cenjenim gospodinjam
se priporočam za naročila pohištva, izgotovljenega in po načrtu: spalnic, jedilnic, kuhinj, madrac, otoman, zaves, rolet, lastnega izdelka. Popravila i. dr. se izvršujejo solidno in poceni. Sprejem pohištva tudi v prodajo in zamenjavo. B. Jagodič. Rotovski trg 4.

Škatlje
v vsaki velikosti in kakovosti izdeluje najbolje, najhitreje in najceneje Foto-Kompanija, Maribor, Gregorčičeva ul. št. 12. 1086

Sandale vseh velikosti,
šivane kakor tudi damske, moderne sandale najboljše kupite ali naročite po meri v Mehanični delavnici čevljev in sandalov, Vrtna ul. 8, Maribor.

Popravilo ur
hitro, ceno in z 1—5 letno garancijo. Po stenske ure se pride na dom. A. Stojec, Jurčičeva ul. 8. 680

Sobo-in črkoslikanje
izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič. Grajska ul. 2. 2281

Opremljeno sobo iščem za takoj. Ponudbe na upravo lista pod »Soba«. 1736

Dajte avtomobile,
motorje in kolesa strokovnjaku v popravilo. Vozili boste potem sigurno in brez defektov. Popravila se izvršujejo točno in po brezkonkurenčnih cenah. Brata Komel, mehanična delavnica, Aleksandrova c. 169. 848

Zaves, mrežaste in klekljane čipke,
posteljna pregrinjala, damsko perilo, senčnike, vezenine, monograme naročite najceneje pri Olgji Kosér, Ciril-Metodova 12 desno. 483

Mizarstvo pohištva Ciril Razboršek,
Taborska ulica 22. Prvovrstno izdelovanje vseh vrst pohištva. Renoviranje antikvaričnega in ostalega pohištva. Cene najnižje. 297

ZAHVALA

Ob priliki prebridke izgube našega iskrenoljubljenega soproga, očeta in tasta gospoda

Alojz-a Kaloh-a,
žel. uslužbenca in posesnika

izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem darovalcem vencev in cvetja, vsem, ki so nepozabnega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti, predvsem častitim patrom kapucinom. Posebno se zahvaljujemo gg. zdravnikom splošne bolnice v Mariboru, ki so dragemu pokojniku tako požrtvovalno lajšali mukopolno trpljenje in častitim sestram usmiljenkam za požrtvovalno postrežbo, nadalje požarni brambli in uslužbencem drž. železnice za častno spremstvo ter pevskemu društvu »Maribor« za v sice segajoče žalostinke.

V Studencih, dne 19. julija 1929.

Žalujoči ostali.

»JDEAL«

Tel. 480 Tel. 480

Parna pralnica in kem. čistilnica

Centrala: Frankopanova 9
Podružnica: Vetrinjska 7
Pride in dostavi se na dom

V soboto zvečer in v nedeljo,
20. in 21. bo pel v Hlebovem domu

na Smolniku radio

v zabavo gostom. Za obilen obisk se priporoča oskrbnica.

Zahvala

Vsem, ki so sočustvovali in nas tolažili v bolezni in smrti naše nepozabne in nad vse ljubljene

Nadice,

se iskreno in pristrčno zahvaljujemo. Posebno vsem sorodnikom, znancom in dragim prijateljem za darovane prekrasne šopke.

V Mariboru, dne 19. julija 1929.

Žalujoči starši
Jospina in Rudolf Miklaušič.

ZAHVALA.

Kdor še ni za slučaj smrti oskrbljen za sebe in svoje, temu priporočam najbolje podporno društvo

Ljudska samopomoč v Mariboru

katero mi je po nepričakovani smrti mojega soproga g. **Antona Pučnik** izplačalo v polni meri pripadajočo podporo v prvo olajšavo bridkih dni.

Maribor, dne 16. julija 1929.

1743 **Jozefa Pučnik**

Vzorna gospodinja

vkuhava samo z Rex-aparatom raznovrstno sadje, sočivje itd., ker le v Rex-steklenicah vkuhanu sadje ohrani naravni okus. Edina zaloga v Mariboru

Ivan Kovačič
Koroška cesta 10 in Slovenska ulica 10. 1495

Prevel sem zalogo znane tovarne jermenov **FLESCH & CO V BRNU** in nudim

gonilne jermene

v vseh dimenzijah, šivalne jermene in jermenske krupone v najboljši kakovosti in najceneje.

VILJEM BADL,
MARIBOR, Glavni trg.

HUMANIK

POLETNA OKASIONSKA PRODAJA

MOŠKI PLATNENI POLČEVLJI. 78 128 147

ŽENSKI PLATNENI ČEVLJI S SPONAMI

UGODNA PRIJLIKA ZA NAKUP ČEVLJEV RAZLIČNE I ZDELAVE

MARIBOR: Gosposka ulica 17
CELJE: Aleksandrova cesta 1
PTUJ: Slovenski trg »Petovla«

VELIKA PRODAJA

po znižanih cenah

Nogavice, pletenine, modno blago, galanterija, parfumerija, potrebščine za šivilje in krojače.

SLAVKO ČERNETIČ, MARIBOR
ALEKSANDROVA CESTA 23

KIS ZA VLAGANJE

kumarc in drugo, vinski kis, špirit, vse vrste likerjev, tropinovec, droženko, slivovko, rum, konjak itd. Na drobno! dobite po zmernih cenah edino pri trvdki Na debelo!

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 9
tovarna za izdelovanje dezertnih vin in sirupov. 1501